

Energistyrelsen

ens@ens.dk; chlkr@ens.dk; khlbl@ens.dk

mrk.: 2024-9918

København 22. november 2024

Høringsvar vedr. aktørbekendtgørelsen

DI og Affalds- og Ressourceindustrien (ARI) skal takke for modtagelsen i høring af udkastet til revideret aktørbekendtgørelse.

Overordnet bifalder vi implementeringen af producentansvaret for emballage.

Vi er dog meget utilfredse med ophævelsen af reguleringen af genbrugshjørner på genbrugspladserne, da vi mener at den hidtidige regulering, som nu også bliver den gældende fremadrettet indeholder en række uhensigtsmæssigheder. Disse burde den reviderede bekendtgørelse som en minimum afklare, således at alle aktører i branchen vil have den samme forståelse af reglerne fremadrettet.

Vi savner også generelt, at bekendtgørelsen reelt bliver revideret i lyset af ændringerne i Miljøbeskyttelsesloven og i overensstemmelse med emballagebekendtgørelsen, således at kravene i de to bekendtgørelser aktivt understøttede hinanden.

Ad, § 10.

Det fremgår for så vidt klart, at affald fra kommunernes institutioner og virksomheder regnes som erhvervsaffald. Det er dog ikke klart af gebyrkapitlet, om det betyder, at disse skal opkræves som erhverv eller som husholdninger, via markedspriser eller monopolpriser. Dette var ikke afgørende tidligere, men det er blevet afgørende med indførelsen af markedspriser med selvstændige regnskabskrav, tilsynet fra Forsyningstilsynet og koblingen til producentansvaret for emballage. Alle beregningerne bliver forkerte, hvis dette ikke håndteres ens på tværs af kommunerne og rimeligvis som erhvervsaffald i enhver respekt, blot med den undtagelse, der fremgår af § 10 om, at kommunen må indsamle det uanset mængde fra egne virksomheder og institutioner.

Ad § 12

Det er vildledende at fastholde den tidligere formulering af bestemmelsen, som har rod i en situation, hvor kommunalbestyrelsen kunne fastsætte ordninger for virksomheder for størstedelen af virksomhedernes affald .

Kommunalbestyrelsen kan aktuelt alene fastsætte obligatoriske ordninger for deponeringsegnet ikke farligt affald, som virksomheden er forpligtet til at følge. Det er på ingen måde det indtryk, læseren af den pågældende bestemmelse, får. Vi ved, at dette skaber et forkert indtryk hos en række virksomheder, som ender med at følge de øvrige kommunale ordninger ud fra en oplevelse af at være forpligtet af disse.

Som teksten står nu, læses det som om kommuner skal fastsætte ordninger for erhvervsaffald i erhvervsaffaldsregulativet (bredt set for alt affald), og at virksomhederne skal følge. At man skal lede i bekendtgørelsen efter undtagelser til dette er uhensigtsmæssig og ikke klar kommunikation – hverken til kommuner eller virksomheder. I stedet bør det stå helt klart i § 12, at "Når en kommunal affaldsordning for deponeringsegnet ikke farligt affald..." På den måde bliver det tydeligere, hvad bestemmelsen drejer sig om.

Vi har tidligere klart opfordret til, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ophæver erhvervsaffaldsregulativet. Det undrer os derfor meget at § 12 står urørt, når muligheden for at fastsætte obligatoriske kommunale ordninger for virksomheder er indsnævret så markant i forhold til tidligere..

Som et minimum bør standardteksten i regulativerne ændres således, at de kun omfatter den obligatoriske ordning for deponeringsegnet ikke farligt affald. Som et absolut minimum bør det klart fremgå af regulativerne, at ingen af de øvrige ordninger er obligatoriske, at kravene til ordningerne kun gælder for de virksomheder, som frivilligt vælger dem til både i forhold til beholderstørrelser, sortering, m.v., og at virksomhederne er frie til at vælge private indsamlere, hvis ordninger kan være anderledes udformet.

Virksomheder opfatter de kommunale erhvervsregulativer og ordninger beskrevet heri som obligatoriske. Det skævvrider konkurrencen mellem private og kommunale løsninger.

Der opfordres igen til, at alle markedsordninger udgår af regulativerne. Lovgivningen fastsætter, at der skal være fri konkurrence mellem de kommunale tilbud og de private indsamleres tilbud. Men når de kommunale tilbud fremgår af landets lovgivning, så er det svært at opfatte som fri konkurrence, hvorfor vi sender vores hørings svar c.c. til konkurrencemyndighederne, så må de og evt. EU's konkurrencemyndigheder se på om de finder, at det er fair og lige vilkår.

Ad § 14

Jf. ovenfor bør hele denne bestemmelse udgå. Hvis der fortsat er behov for underretning ved forventede ændringer i mængden af affald til almindelig deponering, så bør dette fremgå eksplicit af bestemmelsen. I øvrigt er dokumentationskravet i forvejen omfattet af § 27, stk. 4.

Ad. § 17, stk. 4.

Ved at fastholde muligheden for et samlet gennemsnitsgebyr for alle de genanvendelige fraktioner og dermed blande fraktioner omfattet af producentansvar sammen og blande disse med omkostningerne til madaffald, som ikke er underlagt producentansvar, bliver det umuligt at opgøre de reelle omkostninger, som skal dækkes via producentansvaret. Se emballagebekendtgørelsen for regler vedr. gebyr for de fraktioner, der hører under producentansvar for emballage. Her skal omkostninger opgøres pr. fraktion, så producenter af fx metalemballage betaler, hvad det koster at indsamle og behandle metal – og ikke en gennemsnitspris af alle fraktioner. Det vil være i strid med emballagedirektivet.

§ 18, stk. 3.

Bestemmelsen bør ophæves, da den så vidt vides ikke anvendes. Hvis den har været anvendt, bedes ministeriet oplyse herom.

Ad § 21.

Det undrer, at denne bestemmelse ikke optræder i straffebestemmelsen. Omkostningerne til genbrugspladsen andrager vel godt 2 mia. kr. årligt, og denne bestemmelse danner grundlaget for en korrekt fordeling af omkostningerne mellem monopolkunderne og de konkurrenceudsatte kunder. Det skævvrider incitament i forhold til at overholde bestemmelsen, hvilket vel også er erfaringen, som blev dokumenteret ved evalueringen af sektoren i 2015 af Energiministeriet.

Ad. § 23, stk. 3.

Også denne bestemmelse glimrer ved sit fravær i straffebestemmelsen. Føres der nogen form for kontrol med overholdelsen af denne bestemmelse?

Ad. § 28, stk. 2.

Det anbefales, at dele bestemmelsen op i to stykker, således at undtagelsen for Bornholm og reguleringen af farligt affald kan behandles hver for sig. Lige nu står der, at man kan komme udenom anvisningsretten på Bornholm ved at overdrage affaldet til en indsamlingsvirksomhed, ligesom der mangler en henvisning til § 13, hvorefter virksomhederne har retskrav på en fritagelse fra den kommunale ordning for forbrændings- og deponeringseget farligt affald.

Ad. § 29, stk. 3 og 7.

Jf. ovenfor. Det går galt når teksten ikke konsekvensrettes for alvor. Begge bestemmelsers regulering af forbrændingseget affald gælder reelt kun fremadrettet for Bornholm. Det er på ingen måde det indtryk man får af teksterne.

Ad. § 35.

Der er behov for en voldsom opstramning af denne bestemmelse, hvis man vil sikre, at der under producentansvarsområderne skabes incitamenter til genbrug af produkterne. Som paragraffen står nu, så må kommunerne deltage i aktiviteter forbundet med forberedelse med henblik på genbrug af affald. Og så står der jf. dog... uden at konkretisere, hvad dette jf. betyder. Det kunne gøres mere direkte ved at sige, undtagen dog produkter/affald, der falder ind under de nævnte bekendtgørelser.

Det bør altså gøres helt klart, at kommunen ikke kan deltage i aktiviteter vedrørende genbrug eller forberedelse med henblik på genbrug af produkter, der som affald, vil være omfattet af de pågældende EU-regler. At slå fast at modtaget WEEE affald skal afleveres til producenterne medfører ingen ændring af reguleringen eller af praksis på genbrugspladserne.

Det bør fremgå klart, at produkter, der som affald, ville være omfattet af de listede EU-reguleringer kan modtages i en bytteordning på genbrugspladsen (med direkte bytte mellem borgere), men hvis genstandene ikke afhentes af andre borgere indenfor en rimelig tid, skal disse flyttes til producentansvarets materiel. Ellers vil praksis fortsætte, hvor kommunen modtager genstande, som endnu ikke er definerede som affald uanset, hvor omfattende et reparationsbehov genstandene har og sætte dem i stand for affaldsgebyret og afhænde dem i genbrugsbutikker. Det hiver tæppet væk under investeringer i genbrug hos producenterne.

Ydermere bør det fremgå i bekendtgørelsen, at genstande ikke kan overdrages til genbrugsbutikker for mindre end de omkostningerne kommunen har haft til håndtering, herunder forberedelse af genstandene. Den nuværende model, hvor genstandene istandsættes for affaldsgebyret, overdrages til 0 kr. til genbrugsbutikken, som jo falder udenfor affaldsområdet, hvorefter den fulde indtægt ved salget tilfalder kommunekassen, er en overtrædelse af hvile-i-sig-selv-reguleringen, og det bør fremgå klart af bekendtgørelsen.

Ad. § 56.

Det anbefales at lave en blank bestemmelse om, at nærværende bekendtgørelse viger for affaldstilsynsbekendtgørelsens bestemmelser.

Det er en svær kunst at lave den præcist samme afgrænsning på to forskellige måde i denne bekendtgørelse og affaldstilsynsbekendtgørelsen. Det går enten galt med det samme, som vi synes det er gået her, eller ved opdateringer af reguleringen. Skal affaldstilsynet f.eks. ikke håndhæve en fritagelse

under § 13, eller skal de give en bøde for manglende overholdelse af hovedreglen, når virksomheden har en fritagelse, fordi at § 13 ikke er listet i § 56?

Ad. § 63, stk. 1, nr. 16. Her bliver det strafbare indhold uklart, da indholdet af 28, stk. 2 er uklart. Nr. 16 bør splittes op ligesom § 28, stk. 2 bør det.

Ad, §§ 64 og 65

Det forekommer mere end underligt, at der i forbindelse med ophævelsen af anvisningsretten for forbrændingseget affald ikke indføres en frist for udarbejdelse af et nyt regulativ, nu vi skal fortsætte med at have et erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativerne bør være opdaterede og tage afsæt i gældende regler, så virksomhederne har mulighed for at sætte sig ind i de rigtige regler og ikke gamle ikke opdaterede erhvervsaffaldsregulativer. Mange virksomheder vil læse regulativet og ikke nødvendigvis bekendtgørelsen, og desværre uden at være opmærksom på, at 99% af det, der står i det, alligevel ikke gælder for dem.

Såfremt der er spørgsmål, står vi naturligvis i rådighed.

Med venlig hilsen

Iben Kinch Sohn og Niels Bukholt

